

Beskrivelse af en billig Ladebygning.

(Af Proprietair Valentiner til Gjeddesdal.)

(Med Tegning.)

Den sidstforløbne Vinter har overalt overbevist os om, at den Maade, hvorpaa man i Danmark i Almindelighed conserverer Sæden i Staffe er meget mangelfuld, hvilket især iaar har medført et betydeligt nationalt Tab, som jeg tilnærmelsesviis skal søge at beregne, og som ved hensigtsmæssige Lader kunde have været undgaaet. Efter de Oplysninger, jeg har faaet og selv iagttaget, kan man antage, at den Sæd, der har staaet i Staffe, har veiet 6 Pd. hollandsk, eller omtrent 10 Pd. dansk, mindre end den, der har været opbevaret i en god Lade og er kommet tør i den; og dette har været det mindste Tab, selv hvor Staffene vare satte med Omhu og tækkede. Nu sælges der over 3 Millioner Tønder Sæd til Udlandet, hvoraf i det mindste 2 Millioner have staaet i Staffe, foruden det, der consumeres i Landet; antager man at denne mindre Vægt tilligemed den af Fugtighed foranledigede mindre Værdi udgjør 1 Rbd. pr. Tønde, saa kan man anslaae Tabet til over 3 Millioner Rbd., og har bestemt anslaaet det for lavt, naar man tager Hensyn til:

1) At der ved Staffenes Sætning og Indflytning tabes noget hver Gang.

2) At der altid foroven, forneden, ved Siderne, eller ogsaa tilføldigt, bestabiges nogen Sæd og desforuden megen Halm vdelægges, deels til Tækning, deels ved Veirets Indfyldelse.

3) At megen Sæd neppe vil holde sig uden Tørring paa Loftene og endnu mindre egner sig til Forsendelse i Skibe.

4) At de danske Kornvare maa blive mindre agtede paa udenlandske Markeder, naar vi bringe dem slettere til Torvs, end vi kunne levere dem.

Ubhageligheden ved utilstrækkeligt Laderum har jeg følt for længe siden og søgt at afhjælpe den ved i Aaret 1835 at opføre en Lade, der kunde opfylde de Betingelser, jeg maatte stille til en hensigtsmæssig Lade, nemlig: for en billig Betaling at erholde et stort Rumfang med saa lidt Tømmerforbindelse som muligt, deels for at Sæden kan falde tæt sammen og forhindre Muus og Rotter Afgang, deels for i Høsten at sætte saa faa Hindringer som muligt i Veien for Afslæsningen. Da jeg nu siden 1835 har benyttet denne efter min egen Tegning opførte Lade, og har haft den Tilfredsstillelse, selv at være fornuet med den, og at Andre, der have seet den, have fulgt Principet, saa tillader jeg mig, at gjøre flere opmærksomme derpaa, haabende, at Andre ville vide at benytte deraf, hvad der kan passe til deres Forhold.

Hvad jeg har opnaaet er hovedsagentlig Følgende:

1) En Bygning, der kan rumme henved 400 Læs Sæd og som dengang ikke kostede mig 1500 Rbd. og selv nu kan bygges for 2000 Rbd., og som ved 16 Mars Erfaring har vist, at kunne modstaae alle vore Storme, der især fra Vest og Nord uhindrede kunne virke paa den.

2) Et Rum, som ved de faa deri anbragte Bjæller og Stiver er let at fylde og i Høsten ikke fordrer flere Menneſter end Staffene og frembyder Muus og Rotter mindre Leilighed at indsnige sig end ellers; ja, jeg tør med Sikkerhed paastaae, at jeg bestandig har meget mindre Skade af disse Dyr i denne Lade end i Staffene, endstjøndt jeg har sat dem med megen Omhu og tækket dem strax.

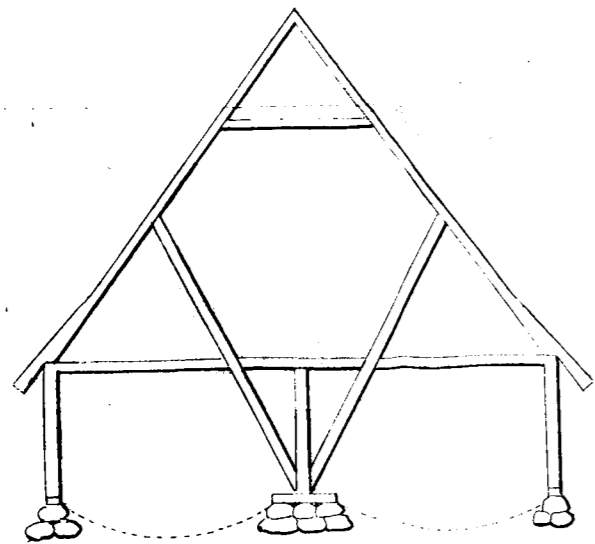
3) Denne Lade frembyder ved 2de Tverloer af 20 Alens Længde og 9 Alens Brede god Leilighed til Tærskning og egner sig ligeledes godt til Anbringelsen af en Tærskemaskine, især hvor Hestegangen er udenfor, og isald man vil føre Sæden til en anden Maskine, kan det stee, uden at spørge om Beiret og uden Tab, som er uundgaeligt ved hvilkensomhelst Stak.

Bygningsmaaden vil meget let forstaaes af Enhver, som seer medfølgende Tegning. Laden bestaaer af 24 Fag à 3 Alen, er altsaa 72 Alen lang og 21 Alen bred, forsynet med 2de Tverloer. Kun hver 3die eller 4de Bjælke løber heelt igjennem, de andre ere kun 1 Alen lange og forbindes med 1 Berel, der løber langs med Ramstykke; for hver Tverlo og hver Bjælke løbe 2de Straastiver op til Sparværket for at støtte det imod Binden. Gavlene løbe hos mig straa op, men Erfaringen viser paa andre Steder, at Gavlene ogsaa godt kunne være lige.

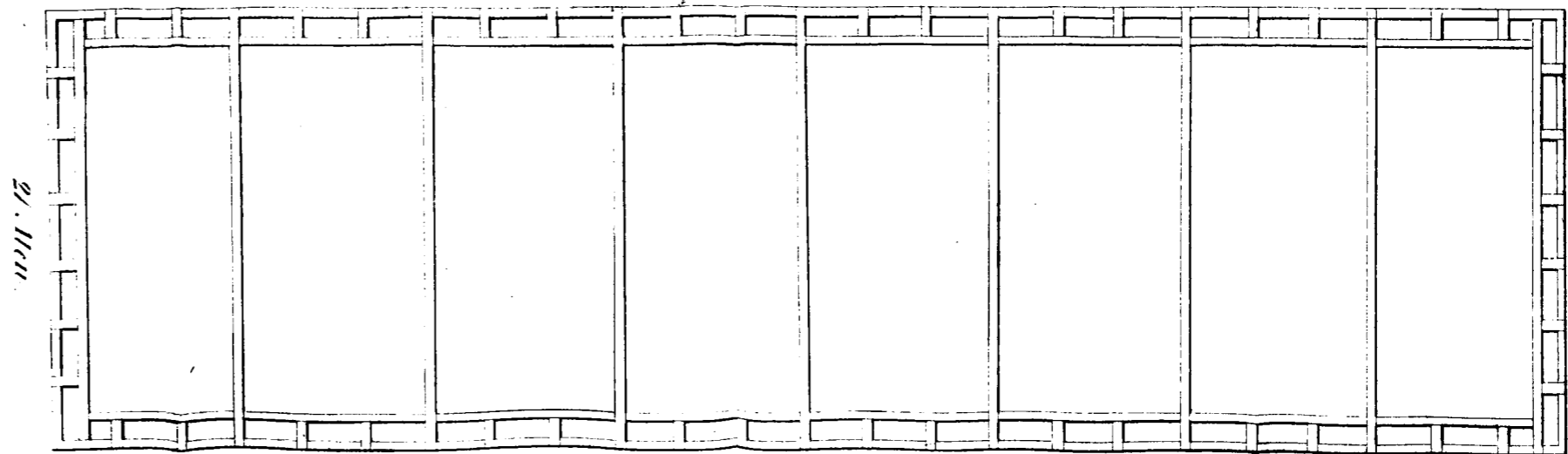
Jeg behøver neppe at gjøre opmærksom paa, at Bygningsmaaden forudsætter godt og stærkt Tømmer; hos mig bestaae de mindre vigtige Dele af $\frac{3}{4}$ Tom., det øvrige af $\frac{1}{2}$ Tom. Halmstads-Tømmer; de faa Bjælker af 8 Tom. pommersk Tømmer.

Lade paa Gjeddesdal, bygget 1835.

Gjennemsnit ved Bjælkelaget.

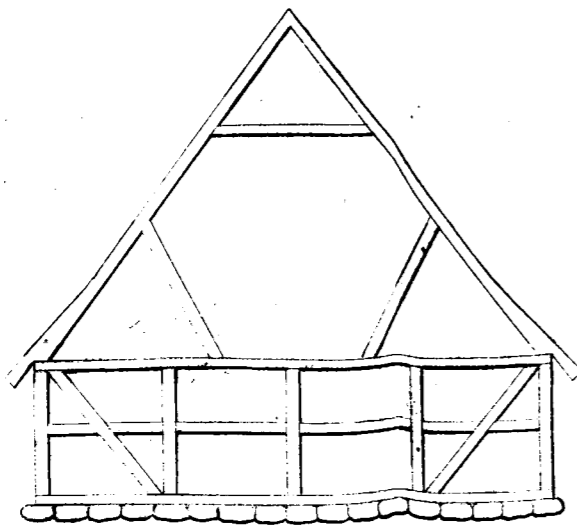

Bjælkelaget.

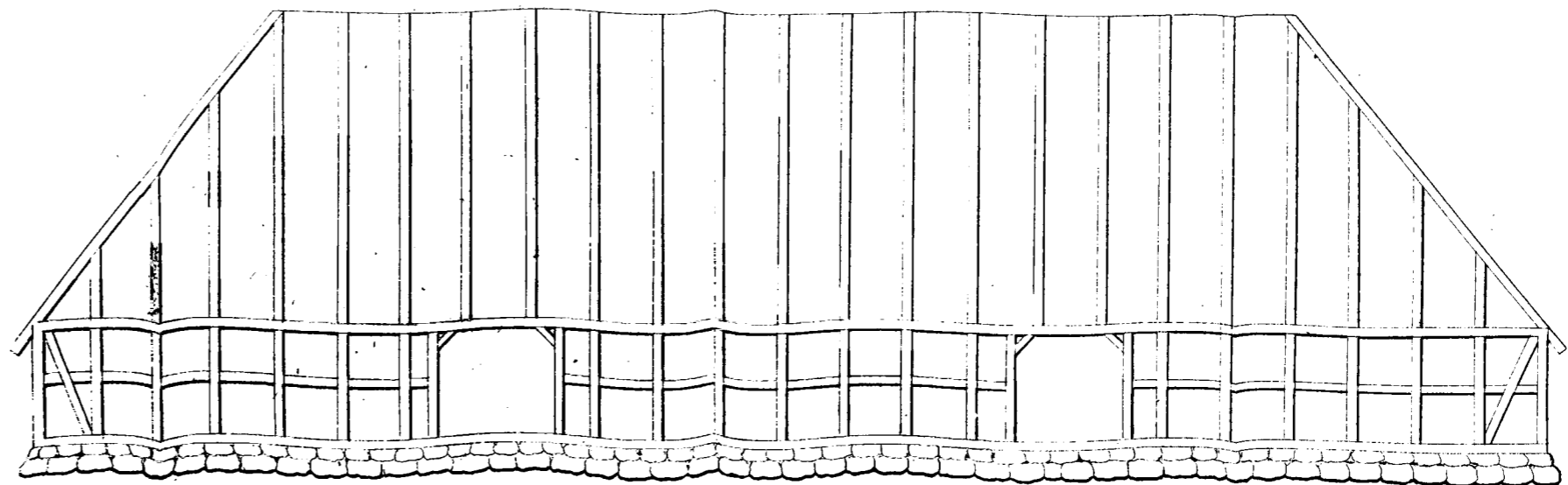

72. Alen

Gjennemsnit ved Træløerne.

Sideplan.

10 20 40 60. Alen